

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2013

Δημοσιοποίηση Πορίσματος της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΛ.ΑΣ. από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας και τον Εκπρόσωπο Τύπου, παρουσία της Φυσικής Ηγεσίας του Σώματος, για τη διερεύνηση της εμπλοκής Αστυνομικών σε έκνομες ενέργειες μελών του κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος Χρυσή Αυγή», όπως και σε κρούσματα ρατσιστικής συμπεριφοράς και διαφθοράς

Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγος Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος :

Καλημέρα σε όλους σας.

Ευχαριστούμε για την παρουσία σας. Συνεπής στην εξαγγελία του κύριου Υπουργού περί της έρευνας που πρόκειται να γίνει στο αστυνομικό Σώμα για τις περιπτώσεις εμπλοκής, σύνδεσης ή παραμέλησης άσκησης καθηκόντων γύρω από τα θέματα που άπτονται της εμπλοκής της Χρυσής Αυγής με το προσωπικό, αλλά και άλλων φαινομένων που αφορούν εκδήλωση ρατσιστικής συμπεριφοράς, ή ακόμα και διαφθοράς επί τη ευκαιρία της έρευνας αυτής, σήμερα θα σας παρουσιάσει ο Ταξίαρχος ο κ. Στάθης τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής. Παρακαλώ, κύριε Εκπρόσωπε.

Εκπρόσωπος Τύπου, Α/Α' Παρθένης Χρήστος :

Καλημέρα σας,

Σας καλέσαμε σήμερα εδώ για να σας ενημερώσουμε για τα αποτελέσματα της ευρείας κλίμακας έρευνας της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, αναφορικά με τη διερεύνηση καταγγελιών για ενεργό εμπλοκή αστυνομικών στην έκνομη δραστηριότητα μελών του κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή», συγκεκριμένα για τυχόν συνδρομή, ανοχή, συγκάλυψη ή υπόθαλψη αδικημάτων, αλλά και την εκδήλωση, ανοχή ή ακόμα και συγκάλυψη περιστατικών ρατσιστικής βίας.

Η έρευνα ανατέθηκε στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων την 23^η Σεπτεμβρίου 2013, από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγο Νικόλαο Παπαγιαννόπουλο, με εντολή του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη κ. Νίκου Δένδια.

Με την ανάθεση της έρευνας επιβεβαιώνεται η σταθερή βούληση και η πάγια πρακτική του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας για ουσιαστική διερεύνηση καταγγελιών σε βάρος αστυνομικού προσωπικού και απόδοση ευθυνών, όπου υπάρχουν.

Η θέση της Πολιτικής και Φυσικής Ηγεσίας ήταν σαφής : ολόπλευρη, μεθοδική, ουσιαστική και σε βάθος έρευνα, με ευθύνη και λογοδοσία και μοναδικό γνώμονα το νόμο.

Στο πλαίσιο αυτό η ερευνητική διαδικασία κρίθηκε επιβεβλημένη για να μην μείνει καμία σκιά στο Σώμα από αναφορές, σχετικά με ανάρμοστες, ποινικά και πειθαρχικά κολάσιμες, συμπεριφορές στελεχών του Σώματος, που δεν συνάδουν με τη δράση της Ελληνικής Αστυνομίας, όπως αυτή καθορίζεται από το νομοθετικό πλαίσιο, που διέπει τη λειτουργία του Σώματος.

Τέτοιες συμπεριφορές, πέρα της ποινικής και πειθαρχικής τους διάστασης, ενέχουν ιδιαίτερη κοινωνική απαξία, προκαλούν ρωγμές στο επίπεδο της ηθικής και της ακεραιότητας του Σώματος και κλονίζουν την εμπιστοσύνη με την οποία περιβάλλουν την Ελληνική Αστυνομία οι πολίτες.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε πανελλαδικό επίπεδο και εξελίχθηκε με εντατικούς ρυθμούς για έναν και πλέον μήνα. Ήταν αυτοτελούς χαρακτήρα και επανεκτίμησε συγχρόνως το σύνολο των συναφών θεμάτων που είχαν περιέλθει στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές ή ήλθαν στο φως της δημοσιότητας, μέσω καταγγελιών διαφόρων προσώπων, φορέων, Μ.Κ.Ο., δημοσιευμάτων και εκθέσεων, όπως αυτή του Συνηγόρου του Πολίτη.

Συγχρόνως, εκδηλώθηκε ταχεία αντίδραση από πλευράς της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων για διενέργεια αυτεπάγγελτων προανακρίσεων, σε κάθε περίπτωση που ήταν αναγκαίο να βεβαιωθεί αξιόποινη πράξη και να ανακαλυφθούν οι υπαίτιοι.

Η ερευνητική διαδικασία ακολούθησε διεθνή πρότυπα, σύγχρονες τεχνικές και μεθοδολογία και κατέληξε σε σαφή συμπεράσματα, όπως την ύπαρξη στοιχείων καλής πρακτικής στην πλειοψηφία των Υπηρεσιών, που

διερευνήθηκαν και μάλιστα σε μια ιδιαίτερα δύσκολη κοινωνικοοικονομική συγκυρία.

Τον σκοπό, τη στόχευση, τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, την πρακτική, τα στατιστικά στοιχεία, και κυρίως τα ειδικότερα συμπεράσματα της έρευνας θα σας παρουσιάσει αναλυτικά ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας Ταξίαρχος κ. Παναγιώτης Στάθης, απαντώντας σε ερωτήσεις μετά το τέλος της παρουσίασης.

Κε. Ταξίαρχε έχετε το λόγο.

Προϊστάμενος Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, Ταξίαρχος Παναγιώτης Στάθης :

Η έρευνα της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων ολοκληρώθηκε με ταχείς ρυθμούς, σε σύντομο χρονικό διάστημα, με πληρότητα και αντικειμενικότητα. Θα σας αναφέρω με λεπτομέρειες τα στοιχεία, τη μεθοδολογία δράσης, τα συμπεράσματα, θα ακολουθήσει μια σειρά διαφανειών και πινάκων, τις οποίες θα μπορείτε να βλέπετε οπτικά, παραστατικά τα συμπεράσματα και γενικά τη δραστηριότητα της Υπηρεσίας.

Στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, με εντολή του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη κ. Νίκου Δένδια, ανατέθηκε την 23/9/13 από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγο Νικόλαο Παπαγιαννόπουλο, ευρείας κλίμακας έρευνα, προκειμένου να ερευνηθούν καταγγελλόμενα, ισχυρισμοί και δημοσιεύματα σχετικά με έκνομη δραστηριότητα αστυνομικών, για τυχόν συνδρομή, ανοχή, συγκάλυψη ή υπόθαλψη δράσεων – πράξεων, μελών της εγκληματικής οργάνωσης "Χρυσή Αυγή" καθώς και ως προς την αντιμετώπιση παρανόμων πράξεων ατόμων ή και ομάδων και τυχόν συμμετοχής αστυνομικών σε αξιόποινες πράξεις.

Πλέον της προαναφερόμενης εντολής για αυτεπάγγελτη αστυνομική – διοικητική διερεύνηση, ανατέθηκε στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων με εισαγγελική παραγγελία της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, προδικαστική έρευνα προς διερεύνηση αξιοποιώνων πράξεων αστυνομικών και συμμετόχων κατόπιν, δημοσιευμάτων του Τύπου της 23/9/13, περί ανοχής ή/και συγκάλυψης περιστατικών ρατσιστικής βίας. Παράλληλα εκδηλώθηκε ταχεία αντίδραση της Υπηρεσίας για διενέργεια αυτεπαγγέλτων (αστυνομικών) προανακρίσεων (αρ. 243 §2 Κ.Π.Δ.) σε κάθε περίπτωση που ήταν αναγκαίο να βεβαιωθεί αξιόποινη πράξη και να ανακαλυφθούν οι υπαίτιοι.

Για την διαμόρφωση πληρέστερης εικόνας της κατάστασης, δεδομένης της έντασης και της κλιμάκωσης των συναφών θεμάτων το τελευταίο διάστημα οι Εσωτερικές Υποθέσεις αξιοποιώντας τα θεσμικά εργαλεία που τους παρέχονται στο πλαίσιο της ελεγκτικής τους αρμοδιότητας, αλλά και της ειδικής αρμοδιότητάς τους ως φορέα εξειδικευμένης έρευνας υποθέσεων ρατσιστικής ή άσκοπης και υπερβολικής χρήσης βίας με εμπλοκή αστυνομικών και υλοποιώντας την σαφή παραγγελία του Υπουργού Ν. Δένδια, την ανυποχώρητη βούληση για "Κάθαρση της Ελληνικής Αστυνομίας από κάθε ίχνος ρατσισμού" καθώς και την εντολή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας για ευρύ έλεγχο με νομιμότητα ευθύνη και λογοδοσία, επέλεξε να εστιάσει σε αυτό το μείζονος σημασίας ζήτημα για την χωρίς διακρίσεις, διασφάλιση της προσωπικότητας και τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου.

Υπό τα δεδομένα του ισχύοντος Συντάγματος άλλωστε, το αρ. 2 §1 Συντ. "ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου", καθιερώνεται ως "πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας" και θεμελιώδης αρχή. Η εγγύηση των δικαιωμάτων από το κράτος, δεν εξαντλείται σε μια απλή υποχρέωση ανοχής, αλλά επεκτείνεται και σε υποχρέωση όλων των οργάνων του να διασφαλίζουν την ανεμπόδιση άσκησή τους.

Η Αστυνομία καλείται να εξασφαλίσει το αίσθημα τάξης και ασφαλείας στους πολίτες, ασκώντας τα καθήκοντά της με αντικειμενικότητα και ίση μεταχείριση απέναντι σε όλους. Στην κατεύθυνση αυτή το αστυνομικό προσωπικό οφείλει να σέβεται την ποικιλία των αντιλήψεων, των τρόπων ζωής και των πολιτιστικών στοιχείων όλων των πολιτών. Η εγκληματική πράξη χαρακτηρίζεται από την ενέργεια του δράστη και όχι από την φυλετική καταγωγή, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και την κοινωνική στάση ζωής του.

Κατά την προανάκριση οι Αστυνομικές Αρχές οφείλουν να διερευνούν την πιθανότητα ύπαρξης ρατσιστικού κινήτρου, είτε ως αυτοτελούς παρορμητικού, είτε ως επιμέρους αιτίου.

Σε κάθε περίπτωση, η ίση προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας με βάση το Σύνταγμα και τους διεθνείς κανόνες δικαίου, η προστασία των δικαιωμάτων και η καταπολέμηση των διακρίσεων, η εφαρμογή της νομιμότητας, αποτελούν θεμελιώδεις αρχές του Κράτους δικαίου, αλλά και αποστολή της Αστυνομίας.

Σκοπός της έρευνας και μεθοδολογία.

Η ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικών και οι καταγγελίες για βιαιοπραγίες, χρήση υπερβολικής βίας, κακομεταχείρισης και συμμετοχής σε διάφορες

αξιόποινες πράξεις ιδίως δε ως εντασσόμενα μέλη εγκληματικής οργάνωσης, ήλθαν στην επικαιρότητα κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα. Μια σειρά από δημόσια σκάνδαλα, αν και φαινομενικά αφορούν ένα περιορισμένο αριθμό αστυνομικών, έχει προκαλέσει ανησυχία για το επίπεδο της ηθικής και της ακεραιότητας του Σώματος. Σε απάντηση, η ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και το Αρχηγείο της Αστυνομίας, ανέθεσαν στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, αυτοτελή έρευνα, με επανεκτίμηση του συνόλου των συναφών θεμάτων που είχαν περιέλθει στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές ή ήλθαν στο φως της δημοσιότητας, μέσω καταγγελιών προσώπων, φορέων, Μ.Κ.Ο., δημοσιευμάτων και εκθέσεων και να θέσει σε εφαρμογή μια σειρά από μεθοδολογικά εργαλεία για την αντιμετώπιση των αθέμιτων πρακτικών και της ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Η εσωτερική έρευνα, έθεσε ως στόχο να προσδιοριστούν τα βασικά ζητήματα ακεραιότητας της αστυνομίας με ιδιαίτερη έμφαση στις μορφές και στις διαστάσεις της διαφθοράς, για τον εντοπισμό του προβλήματος, προκειμένου να μη χαθεί στη γενική σύγχυση και να μην παρασυρθεί, έμμεσα και στην πράξη σε αυθαίρετες γενικεύσεις και «κυνήγι μαγισσών». Οι έλεγχοι εστιάστηκαν σε στοχευμένες περιπτώσεις υποθέσεων, (υπηρεσιών, τόπων και προσώπων), με σταδιοποίηση διερεύνησης (εισαγωγή στοιχείων υπόθεσης, πληροφορίες, μαρτυρίες – εκτίμηση χαρακτηριστικών – σκιαγράφηση προφίλ υπαιτίων – έρευνα – σύλληψη όπου υπήρχαν αξιόποινες πράξεις) και ανάλυση προηγούμενων ομοειδών περιστατικών.

Ο όρος «διαφθορά της αστυνομίας» έχει χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει πολλές δραστηριότητες: δωροδοκία, κατάχρηση εξουσίας, χρήση υπερβολικής βίας και βαρβαρότητα, κατασκευή και καταστροφή αποδεικτικών στοιχείων, ρατσισμού και λεκτικής κακοποίησης των πολιτών (συμπεριλαμβανομένης της ρατσιστικής, σεξιστικής και ομοφοβικής δραστηριότητας), άμεση εγκληματική δράση.

Περαιτέρω, όταν διερευνάται ο βαθμός διείσδυσης και η τυχόν ενεργός συμμετοχή αστυνομικών, σε εγκληματικές δραστηριότητες, η θεωρία του "σάπιου μήλου" (σε ένα καθαρό βαρέλι) δεν λειτουργεί, με δεδομένο ότι διερευνάται αν και η ατομική διαφθορά, είναι σύμπτωμα υποκείμενης νόσου.

Η πλέον γνωστή τυπολογία της διαφθοράς περιλαμβάνει διάφορες διαστάσεις, από την διαφθορά *perse* (δωροδοκία, λήψη υλικού κέρδους), μέχρι την κατάχρηση εξουσίας, την "προστασία" παράνομων δραστηριοτήτων, την άμεση εγκληματική δραστηριότητα και την ακραία μορφή της "διαδικασίας της διαφθοράς" δηλ. την υπερβολική χρήση βίας και την σεξιστική ή ρατσιστική συμπεριφορά.

Κάθε ένα από αυτά τα σημεία, μπορεί συνδυάζεται με ένα ακόμη ή περισσότερα, αλλά και τις πράξεις και τους φορείς που εμπλέκονται, τους κανόνες που παραβιάζονται, τον βαθμό ανοχής, αδρανείας ή υποστήριξης από την ομάδα που ενεργεί, τον βαθμό οργάνωσης των πρακτικών που αποκλίνουν και της αντίδρασης του τμήματος.

Η έρευνα για την συμμετοχή αστυνομικών σε αξιόποινες πράξεις που χωροταξικά κατηγοριοποιούνται στις παραπάνω κατηγορίες, συνεισφέρει στην κατανόηση του φαινομένου και στην υπεύθυνη διαχείριση του πραγματολογικού υλικού, με σκοπό το ξερίζωμα συμπεριφορών όπως η δυσανεξία της διαφθοράς και η βαρβαρότητα που υπονομεύουν την συνολική νομιμότητα της επιβολής του κράτους δικαίου.

Η Υπηρεσία, διευκρινίζει ότι για την συλλογή και την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, εφαρμόστηκε το κριτήριο της απόδειξης "πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας" και τα αποτελέσματα εδράζονται στην αυτοτελή αξιολόγηση του συνόλου του αποδεικτικού υλικού, από μια δέσμη ενδείξεων ή αμάχητων τεκμηρίων επαρκούς βαρύτητας, ακρίβειας και συγχρονισμού γεγονότων.

Περαιτέρω αναζητήθηκαν στοιχεία για την διεισδυτικότητα και την τυχόν εδραίωση της διαφθοράς στο Σώμα, την διασύνδεση των «παραδοσιακών» μορφών διαφθοράς με την κανονιστική μορφή αστυνόμευσης και την διακριτική ευχέρεια των οργάνων, ή την μετάλλαξη της σε οργανωμένη διαφθορά με ενεργό συμμετοχή αστυνομικών στο σχεδιασμό και την εφαρμογή εγκληματικών δραστηριοτήτων, ενίοτε σε συνεργασία με γνωστές εγκληματικές ομάδες ή και με πρόσωπα.

Στις προσπάθειες για την εξιχνίαση υποθέσεων, αθέμιτων πρακτικών, καταχρήσεων στην άσκηση των καθηκόντων, και φυλετικών διακρίσεων, πραγματοποιήθηκε συλλογή των δεδομένων και δυναμική ανίχνευση των δραστηριοτήτων προσώπων και υπηρεσιών, με βάση συστηματικές αρχές, και πηγές δεδομένων.

"Προληπτικός έλεγχος" και "ανίχνευση περιστατικού" συνδέθηκαν με την στρατηγική ανάλυση (περιγραφή κατάστασης, εκτίμηση κινδύνου/απειλής), επιχειρησιακή ανάλυση (ανάλυση εγκληματικού δικτύου, εγκλήματος, σκιαγράφηση προφίλ και συμπεριφοράς δραστών), την έρευνα με βάση την επεξεργασμένη πληροφορία, την στατιστική ανάλυση, ανάδειξη των τάσεων, ροπή κατεύθυνσης και συγκεκριμένων συμπεριφορών.

Οι εγκύκλιοι, τα υπομνήματα, τα αρχεία, οι εκθέσεις, οι αναφορές, τα υπηρεσιακά βιβλία και κάθε καταγραφή, αποτέλεσαν πληροφοριακό εργαλείο, κατά την πραγματοποίηση των ελέγχων – ερευνών.

Στην ανίχνευση παράνομων δραστηριοτήτων αστυνομικών, ειδικά για τη ρατσιστική βία, πηγές δεδομένων αποτέλεσαν, η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη (25/9/2013), οι καταγγελίες - μαρτυρίες πολιτών, εκπροσώπων αλλοδαπών κοινοτήτων και τα επίσημα στοιχεία καταγραφής περιστατικών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και τα πρωτογενή στοιχεία της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων.

Σε όλο το φάσμα των ερευνητικών δραστηριοτήτων, χρησιμοποιήθηκαν «δοκιμές (τεστ) ακεραιότητας». Η εν λόγω πρακτική ασκείται ευρέως στην σύγχρονη αστυνόμευση, ασκήθηκε για πρώτη φορά τόσο εκτεταμένα στο σύνολο των Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ., αποτελεί «νέα επιτήρηση» και ιδιαίτερα κατάλληλη μεθοδολογία για τον έλεγχο της διαφθοράς και μια από τις προτεινόμενες απαντήσεις στην ανίχνευση φαινομένων ρατσισμού.

Στο πλαίσιο αυτό ερευνήθηκαν και αξιολογήθηκαν:

- Η συγκρότηση και λειτουργία της Υπηρεσίας – «στόχου»
- Τα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά ως προς την αντιμετώπιση συγκεκριμένων περιστατικών, εξιχνίαση αδικημάτων, διαχείριση εγκλημάτων ξενοφοβίας – ρατσισμού.
- Η αξιοπιστία του συστήματος επέμβασης, σε συνδυασμό με τις στάσεις των δυνάμεων της αστυνομίας και τους φορείς του κοινωνικού σώματος.
- Ο τρόπος εμπλοκής των προσώπων και των Υπηρεσιών στα συγκεκριμένα προβλήματα της περιοχής ευθύνης τους.
- Η ορθή διοίκηση (δράση – προσφορότητα δράσης - αποτελεσματικότητα), με κρίσιμες παραμέτρους τη νομιμότητα της επέμβασης, τη βασιμότητα των ληφθέντων μέτρων και την κοινωνική αποδοχή του αποτελέσματος.

Αναλυτική παρουσίαση δραστηριότητας και διαπιστώσεις.

Κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη των ερευνών, (24/9/2013) μέχρι σήμερα, η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, αξιολόγησε πληροφορίες, διενήργησε έρευνες, πραγματοποίησε συλλήψεις προσώπων (αστυνομικών και ιδιωτών) για συμμετοχή σε διάφορες εγκληματικές δραστηριότητες,

διερεύνησε τον βαθμό υπαιτιότητας αστυνομικών για αξιόποινες πράξεις κατά παράβαση των υπηρεσιακών καθηκόντων τους, εμπλοκής τους σε περιπτώσεις ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς με φυλετικό ή άλλο κίνητρο διακρίσεως, καθώς και την διασύνδεση αυτών με ομοειδή ή ετεροειδή εγκλήματα, της εγκληματικής οργάνωσης "Χ.Α."

Παράλληλα ερευνήθηκαν και επαναξιολογήθηκαν όλες οι περιπτώσεις - υποθέσεις που ήλθαν σε γνώση της Υπηρεσίας, και προσδιορίστηκαν - εξιχνιάστηκαν αδικήματα όπου υπήρξαν, συνελήφθησαν πρόσωπα και ανακαλύφθηκε η δράση άλλων, με παράλληλη εξατομίκευση του βαθμού υπαιτιότητας ενός εκάστου.

Στο πλαίσιο αυτό, έγιναν αιφνιδιαστικές έρευνες σε **(104)** Αστυνομικές Υπηρεσίες της Αττικής και της Περιφέρειας, ειδικότερα του ιστορικού κέντρου των Αθηνών, της Δυτικής Αττικής και της περιοχής του Πειραιά, όπου παρατηρείται αυξημένη εμπλοκή αστυνομικών σε περιστατικά ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς και ελέγχθηκαν **(319)** αστυνομικοί, **(2)** Λιμενικοί και **(12)** ιδιώτες. Σε **(22)** περιπτώσεις εφαρμόστηκε η διαδικασία **αυτοφώρου** με την άμεση προσαγωγή στη δικαιοσύνη των υπαιτίων, από τους οποίους συνελήφθησαν, για διάφορα ποινικά αδικήματα - κυρίως για παραβάσεις της περί όπλων, περί λαθρεμπορίας, περί πνευματικής ιδιοκτησίας και ναρκωτικών νομοθεσίας, αλλά και περί την Υπηρεσία αδικημάτων, συνολικά **(15)** αστυνομικοί, **(1)** Λιμενικός και **(6)** ιδιώτες. Από τους συλληφθέντες αστυνομικούς, οι **(10)** είχαν άμεση ή έμμεση διασύνδεση και με εγκληματικές δράσεις της "Χ.Α."

Πραγματοποιήθηκαν **(79)** έρευνες σε κατοικίες, οχήματα, σκάφη και Γραφεία του ανωτέρω Κόμματος, κατά τις οποίες κατασχέθηκε μεγάλος αριθμός όπλων, εξαρτημάτων οπλισμού και πυρομαχικών (πυροβόλα όπλα - κυνηγετικά όπλα - αεροβόλα - πιστόλια, όπως βλέπετε στον αναλυτικό πίνακα. Σε **(9)** περιπτώσεις κατασχέθηκαν είδη ένδυσης, στρατιωτικός εξοπλισμός, είδη στρατιωτικού ιματισμού, σύμβολα και έντυπο υλικό που παρέπεμπαν στην «Χ.Α.» ή ήταν ναζιστικής ιδεολογικής προσέγγισης.

Διενεργήθηκε ακόμα έλεγχος των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης σε **(84)** αστυνομικούς, για **(66)** από αυτούς, οι σχετικές Εκθέσεις Ελέγχου υποβάλλονται στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές, ενώ το αποτέλεσμα **(71)** ελέγχων γνωστοποιήθηκε στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Παράλληλα, από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας για όλα τα καταγραφέντα περιστατικά των ερευνωμένων κατηγοριών ανεξάρτητα από την ποινική διερεύνηση, έχει διαταχθεί η διενέργεια Διοικητικών Εξετάσεων, για εξατομίκευση της ευθύνης, όλων των εμπλεκόμενων αστυνομικών, όπως αυτοί προσδιορίζονται στις προδικαστικές έρευνες που ολοκληρώθηκαν, είτε ως υπαίτιοι, είτε ως συμπράττοντες στα περιστατικά με οποιαδήποτε ιδιότητα (Διοικητές Υπηρεσιών, Επικεφαλής ομάδων, αξιωματικοί Υπηρεσίας).

Παράλληλα και συνδυαστικά με τις έρευνες αυτές, αντικείμενο ενδεδειγμένης διερεύνησης της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων αποτέλεσε η πλήρης καταγραφή υποθέσεων ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς και βιαιοπραγιών για το χρονικό διάστημα από το 2009 έως τον Οκτώβριο του 2013. Η συγκέντρωση του υλικού πραγματοποιήθηκε από τις επίσημες πηγές, (Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, το αρχείο της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και το πρωτογενές Αρχείο της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων). Κατεγράφησαν (**142**) υποθέσεις που έχουν καταγραφεί συνολικά ως περιστατικά ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς που αφορούν σε όλη την Ελλάδα, οι μισές, (**71**) υποθέσεις (ποσοστό **50%**), διερευνήθηκαν αυτοτελώς από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων. Από αυτές εξιχνιάστηκε το **85%**, με τον εντοπισμό ή προσδιορισμό της συμμετοχής στις πράξεις (**203**) αστυνομικών και (**3**) ιδιωτών.

Ειδικότερα: προσδιορίζονται ως υπαίτιοι (**118**) αστυνομικοί (ποσοστό **58%**), προσδιορίστηκε σύμπραξη (**85**) αστυνομικών (ποσοστό **42%**). Το μεγαλύτερο ποσοστό των υποθέσεων αυτών, έχουν υποβληθεί ήδη στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές, ενώ συνεχίζεται η διερεύνηση των υπολοίπων. Σε δέκα (**11**) υποθέσεις (ποσοστό **15%**), δεν έχουν εντοπισθεί συγκεκριμένοι υπαίτιοι, και αυτό γιατί πρόκειται για περιστατικά που αναφέρονται γενικά, χωρίς τοπικά, χρονικά ή άλλα προσδιοριστικά στοιχεία.

Σύμφωνα με ανάλυση των (**142**) περιστατικών ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς, χωροταξικά, ανάλογα με τις περιοχές που εκδηλώθηκαν αυτού του είδους οι δραστηριότητες, είτε εντός Αστυνομικών Υπηρεσιών, είτε στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, η Αττική συγκεντρώνει ποσοστό (**83%**), που αντιστοιχεί σε (124) σημεία διαφόρων περιοχών της. Μόλις το (**17%**), ήτοι (**25**) περιοχές, υπάρχουν στην υπόλοιπη Ελλάδα. Στην Αττική, παρατηρείται διόγκωση του προβλήματος, μεγαλύτερο ποσοστό (**52%**) σε σχέση με τις περιοχές όλης της Ελλάδος, συγκεντρώνει η **Αθήνα** (περιοχή πυρήνας), η **Δυτική Αττική** με ποσοστό (**12%**), την ευρύτερη περιοχή **Πειραιά** (Πειραιάς, Καμίνια, Αγ. Ιωάννης Ρέντης, Νίκαια, Δραπετσώνα, Κερασίни), με ποσοστό (**11%**) και τις περιοχές **Νοτιοανατολικής Αττικής** (**5%**) και **Βορειοανατολικής Αττικής** (**3%**) να ακολουθούν.

Στα πλαίσια της Αττικής, όπου εκδηλώνεται και ο μεγαλύτερος αριθμός περιστατικών ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς, η περιοχή των Αθηνών συγκρινόμενη με τις υπόλοιπες περιοχές του Νομού, συγκεντρώνει ποσοστό (**63%**). Στον πίνακα 5 φαίνονται αναλυτικά όλες οι περιοχές.

Από τα καταγεγραμμένα περιστατικά ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς προκύπτουν (**115**) περιπτώσεις εμπλοκής αστυνομικών, διαφόρων Αστυνομικών Υπηρεσιών, με υψηλότερα εμφανιζόμενα ποσοστά Ομάδων Δίκυκλης Αστυνόμευσης και διαφόρων αστυνομικών τμημάτων κυρίως του κέντρου.

Σε επίπεδο Αστυνομικών Διευθύνσεων ή Διευθύνσεων Αστυνομίας, μεγαλύτερο ποσοστό εμπλοκής αστυνομικών σε περιστατικά ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς εμφανίζει η Διεύθυνση Αστυνομίας Αθηνών και ακολουθούν η Διεύθυνση Άμεσης Δράσης Αττικής, η Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής, η Διεύθυνση Αστυνομίας Πειραιά, η Διεύθυνση Αστυνομίας Δυτικής Αττικής, η Διεύθυνση Ασφάλειας Αττικής, η Διεύθυνση Βορειοανατολικής και Διεύθυνση Αστυνομικών Επιχειρήσεων.

Από τη συγκριτική ανάλυση των υποθέσεων αυτών, στο χρονικό πλαίσιο 2009 έως Οκτώβριος 2013, παρατηρείται αλματώδης αύξηση της εμπλοκής αστυνομικών σε περιστατικά ακραίας αστυνομικής συμπεριφοράς με κορύφωση το έτος 2012, όπως εμφανίζεται στην αυξητική προβολή της τάσης στο μέλλον.

Συμπεριφορά αξιόποινη φαίνεται να ποσοτικοποιείται με βάση τις περιοχές και την χωρογραφική κατανομή των Αστυνομικών Τμημάτων, όπου τα στοιχεία επιβεβαιώνουν την αντίληψη ότι τα τρία τέταρτα των υποθέσεων – καταγγελιών, καταγράφονται στην Αττική και ειδικά στις περιοχές του κέντρου Αθηνών, του Αγίου Παντελεήμονα, της Κυψέλης και της Ομόνοιας.

Η σκιαγράφηση του γεωγραφικού προφίλ, προσδιόρισε ότι η συχνότητα, η ποσότητα των περιστατικών, τα διακριτικά γνωρίσματα των πράξεων, εκδηλώνονται σε ένα "ριπίδιο" με κεντρικό σημείο (εστία), περιοχές της Αθήνας και περιοχές συμβάντων που εμφανίζονται ελλειψοειδώς Βόρεια και κυρίως Δυτικά της Αττικής προς Πειραιά.

Παραδοσιακά, η διαφθορά στις αστυνομικές υπηρεσίες είχε γίνει αντιληπτή ως πράξη ατόμων που ενεργούν ατομικά και ξεχωριστά. Οι νέες τάσεις αποκαλύπτουν και αστυνομικούς δράστες που θυματοποιούν τρίτα πρόσωπα για ίδιο όφελος και δραστηριοποιούνται σε μικρές ομάδες για να "προστατευτούν" μεταξύ τους.

“Η κύρια αιτία για την έλλειψη ακεραιότητας σε κάθε αρχή επιβολής του νόμου, είναι η μετριότητα” αναφέρεται χαρακτηριστικά στις εκθέσεις του FBI. Αυτό αφορά την διαφθορά στην αστυνομία και την κατάχρηση εξουσίας σε σχέση ιδίως με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Στο γενικό πλαίσιο ενεργειών του συνόλου των αστυνομικών Υπηρεσιών διαπιστώθηκαν στοιχεία καλής πρακτικής και μάλιστα σε ιδιαίτερα δύσκολη συγκυρία, ενόψει των ευθυνών που έχουν ανατεθεί στην Ελληνική Αστυνομία και σε τομείς όπως το μεταναστευτικό, το παρεμπόριο και η διαχείριση σύνθετων θεμάτων της καθημερινότητας.

Σε επιμέρους υποθέσεις που κατεγράφησαν καταδεικνύεται μια αδυναμία ή απροθυμία αριθμού αστυνομικών, των Υπηρεσιών πρώτης ανταπόκρισης, να ασχοληθούν με τα καταγγελλόμενα περιστατικά, δυναμικά και αποτελεσματικά. Παρατηρήθηκε εν συνεχεία, ότι οι καταγγελίες ολοκληρώθηκαν χωρίς την κατάλληλη έρευνα ή ανάλυση και κάποιοι από τους επιληφθέντες αστυνομικούς δεν ανταποκρίθηκαν στις νόμιμες υποχρεώσεις τους.

Σε σχέση με τα περιστατικά διαχείρισης φυλετικής βίας, η αδράνεια των συγκεκριμένων αστυνομικών, και σε περιπτώσεις ενεργητικής συμμετοχής αυτών σε αξιόποινες πράξεις (βιαιότητες, εκβιάσεις, δωροδοκίες, καταχρήσεις εξουσίας), επιδείνωσε την αρνητική εμπειρία των θυμάτων, προκάλεσε απορριπτικές συνδηλώσεις και ενίσχυσε την εντύπωση της έλλειψης ελέγχου, της ανεπαρκούς εποπτείας και της έλλειψης εκδήλωσης λογοδοσίας, της ανοχής, της συγκάλυψης και της σκόπιμης συμμετοχής.

Παρατηρήθηκε, ακόμη ότι επειδή το αστυνομικό έργο, στο πεδίο αφήνει τη δυνατότητα διακριτικής ευχέρειας ως προς τη λήψη αποφάσεων επέμβασης, προκύπτει ζήτημα για το ποιος θέτει τις προτεραιότητες, δεδομένου ότι μεμονωμένοι αστυνομικοί, ενεργούν κατά τρόπο που είναι σε έντονη αντίθεση με τις τυπικές διατάξεις που διέπουν τα καθήκοντά τους.

Η προηγούμενη παρατήρηση, συνδέεται στενά με την χαμηλή ορατότητα των διευθυντικών στελεχών (ανεπαρκής εποπτεία, ατελής έλεγχος), αφού οι αστυνομικοί που επιχειρούν “απλώνονται στο χώρο” και δεν υπόκεινται σε άμεση επιτήρηση. Αυτό δίνει τη δυνατότητα για μη συμμόρφωση σε εντολές, κανόνες ή πειθαρχικές διαδικασίες.

Άλλοι (ασταθείς), παράγοντες όπως μια (λανθασμένη) αντίληψη “αλληλεγγύης” και σιωπής για να αποτραπούν οι συνέπειες ενός σκανδάλου διαφθοράς, ή η αδράνεια και η αβελτηρία στην ανταπόκριση (εξ αιτίας της αναντιστοιχίας μεταξύ χαμηλού εισοδήματος και των ευθυνών που αναλογούν), αλλά και η

ανοχή της κοινότητας ή η υποστήριξη σε αθέμιτες πρακτικές μισαλλοδοξίας, διευκόλυναν έναν αριθμό αστυνομικών να αναπτύξουν έναν ηθικό κυνισμό και να εξοικειωθούν με συμπεριφορές απόρριψης της νομιμότητας.

Συμπέρασμα:

Η ανάγκη για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτών, των αλλοδαπών κοινοτήτων, των Μ.Κ.Ο., του Συνηγόρου του Πολίτη και της αστυνομίας είναι υψίστης σημασίας. Θα πρέπει να συνοδεύεται από μια μεταρρυθμιστική αλλαγή στο χειρισμό των υποθέσεων με αυστηρή τήρηση της νομιμότητας, της εφαρμογής των κανόνων, της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Από τα στοιχεία που αξιολογήθηκαν και παρουσιάζονται στην Έκθεση, δεν διαπιστώνονται συγκροτημένες ομάδες εν ενεργεία αστυνομικών, που να επιδιώκουν κοινό εγκληματικό σκοπό και να τελούν μεταξύ τους σε τέτοια σχέση ώστε να αισθάνονται έναντι αλλήλων, ως ενιαία μονάδα. Δεν συγκροτούνται "πυρήνες" ή (αδιαφανείς) "φράξιες" ή παρασυνταγματικοί πόλοι στην Ελληνική Αστυνομία, που στο σύνολό της αποτελεί πυλώνα της δημοκρατικής τάξης.

Άλλωστε και σε καμία άλλη επίσημη Έκθεση δεν έχουν καταγραφεί συμπεράσματα για εξαιρετικά οργανωμένα, συστημικά διαφθορά και για ύπαρξη δομικού ή θεσμικού ρατσισμού στην Αστυνομία (δηλ. για συλλογική αποτυχία ενός οργανισμού – θεσμού για απροχή υπηρεσίες). Αντίθετα ορθώς επισημαίνονται: ότι η στάση και η συμπεριφορά "αστυνομικών οργάνων", ("αδράνεια και απροθυμία"), "μειωμένα αντανάκλαστικά" επί μέρους αστυνομικών υπηρεσιών και καθυστέρηση της πειθαρχικής διερεύνησης των καταγγελιών, δίνει την εντύπωση "ανοχής ή συγκάλυψης. Υπενθυμίζω την Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, Προσέγγιση της αστυνομικής διοίκησης σελίδα 68 - επόμενα.

Οι έρευνες για τη διαφθορά αποτελούν μια κρίσιμη απάντηση σε μερικές από τις προκλήσεις που έχουν ήδη επισημανθεί. Οι προσπάθειες για τον έλεγχο ή την πρόληψη πρέπει να θεωρηθούν ως θετική εξέλιξη, και είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι οι στρατηγικές πρόληψης και ελέγχου με αυξημένη χρήση ειδικών τεχνικών, καθιστούν ρεαλιστικό τον στόχο για εξάλειψη των διεφθαρμένων πρακτικών.

Τα παρακάτω βασικά σημεία, συνοψίζουν τα γενικά μηνύματα που προκύπτουν από την παρούσα εξέταση των υποθέσεων:

- Η ουσιαστική μεταρρύθμιση στις αστυνομικές υπηρεσίες πρέπει να προχωρήσει με έμφαση στην καταπολέμηση της ανάρμοστης συμπεριφοράς και της διαφθοράς.
- Το είδος της παρέμβασης πρέπει να είναι ιδανικά ανάλογο με τη σοβαρότητα της κατάστασης που απαιτεί παρέμβαση (απαίτηση κοινού για δικαιοσύνη).
- Η χρήση των διαδικασιών πειθαρχικού ελέγχου να γίνεται με αμεσότητα, ταχύτητα και πληρότητα, ιδίως στις πιο ακραίες μορφές διαφθοράς όπως η υπερβολική και αδικαιολόγητη χρήση βίας.
- Η αναζήτηση της ευθύνης για την έλλειψη εσωτερικού ελέγχου, στις θέσεις εποπτείας, διοίκησης και διευθυντικού επιπέδου αποτελεί αναγκαίο όρο.
- Η εφαρμογή ενός Κώδικα συμπεριφοράς – προτύπων, που θα εξασφαλίζει ότι οι έκνομες, οι αποκλίνουσες, οι βίαιες καθώς και οι ρατσιστικές συμπεριφορές (λεκτικές ή με πράξεις) που αποδεικνύεται ότι διαπράττονται από αστυνομικούς, θα οδηγούν σε άμεση απόφαση από το Σώμα.
- Εξωτερικές Υπηρεσίες πρώτης ανταπόκρισης, με σαφώς καθορισμένο αντικείμενο και λογοδοσία σε τακτικά διαστήματα για βασικές ενέργειες ελέγχου – αστυνόμευσης, παίζουν σημαντικό ρόλο στην επιτυχία των στρατηγικών πρόληψης της διαφθοράς και της κατάχρησης εξουσίας.
- Η εκπαίδευση της αστυνομίας πρέπει να είναι συντονισμένη με την προσπάθεια μεταρρύθμισης και την κατάρτιση διοίκησης – ελέγχου – διαχείρισης, για τα μεσαία ιδίως στελέχη.

Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι ανεξάρτητα από τα πολλά σημαντικά κοινωνικά και οργανωτικά προβλήματα που υπάρχουν, μια στρατηγική για επιτυχή έλεγχο της διαφθοράς και μεταρρύθμισης των αστυνομικών Υπηρεσιών, μπορεί να πραγματοποιηθεί. Αυτό δεν αποτελεί γενική δήλωση προθέσεων, αλλά ρεαλιστική σύσταση που υποδηλώνει εφαρμογή νέας τακτικής με συνεχή επαγρύπνηση, εστίαση στην δεοντολογία και τα πρότυπα, διαφάνεια, λογοδοσία και αποκατάσταση της εμπιστοσύνης.

Αυτά είναι τα γενικά συμπεράσματα της Έκθεσης της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, υπενθυμίζω ότι τρέχουν παράλληλα όλες οι προδικαστικές έρευνες της Υπηρεσίας που είναι σε εκκρεμότητα για τη διακρίβωση όλων των περιστατικών εκείνων τα οποία έχουν απασχολήσει και τώρα και στο πρόσφατο παρελθόν το Σώμα και την κοινωνία.

Ευχαριστώ.